

Sociale billeder

Mennesker på samfundets bund og den fremvoksende arbejderklasse levede ofte under kummerlige forhold. Tidens satire berørte i tiltagende grad disse misforhold i samfundet og udstillede velnærede kapitalister, magthavere og øvrighedspersoner side om side med udhungrede og alkoholiserede fattige. Fordrukkenhed, vold og fattigdom var i begyndelsen af 1900-tallet realiteter - også i København, hvor Storm så slumkvarterene og elendigheden. Gennem satiren gjorde bladtegnere opmærksom på uligheden og de miserable vilkår for de sociale tabere. Det menneskelige forfald blev i tegninger trukket helt ud i det absurde, og tragedien blev til en barok vits. Hermed kunne den almindelige læser i satiren finde afløb for frustration, og mange af satiretegnerne var drevet af et stort socialt engagement. Flere blev socialister og kommunister, og blandt de mest fremtrædende var tegneren Anton Hansen, som Storm P. var tæt kollega med i flere sammenhænge, bl.a. i [Gnisten](#) og senere i [Exlex](#).

Storms sociale indignation kom til udtryk i en stor del af motiverne i tiden omkring 1. Verdenskrig. De kummerlige forhold, som mange mennesker levede under, de socialt udstødte, fattige og samfundets allermost udsatte, gav stof til mange socialkritiske tegninger, der med ætsende satire beskrev elendigheden og udstillede samfundets herskende autoriteter.

Et tabuiseret motiv som selvmord ses i talrige af disse tegninger. Det er den eneste udvej for den af samfundet udstødte og uønskede stakkel. Temaet trækkes ofte ud i det absurde og groteske, hvor den ulykkelige akt nærmest bliver en komisk effekt. Det lå i tiden, at satiren var grovkornet, og at død, fordrunkenhed og sygdom var effektfulde motiver til at skabe en vellykket vits.

I 1910 begyndte en serie under titlen "[Danmark dejligst vang og vænge](#)" i Ekstrabladet. Under aliaset "Rudolph Harder" tegnede Storm en god del af disse ironiske tegninger til tekst af "Frederik Th. Ond" alias for Ekstrabladets redaktør Frejlif Olsen.

I præsentationen af serien lyder det: "paa en Tid, hvor det avislæsende Publikum formelig bombarderes med søde Sager, vil de to Herrers lagttagelser af sociale, politiske og aandelige Forhold – altid i nøje Tilknytning til Dagens Begivenheder – være egnede til at vække Undren, muligvis ogsaa Harme."

Storms socialkritiske billeder er talrige, men samtidig med disse billeder lavede han en lang række andre tegninger af både crazykomisk og uforpligtende humoristisk karakter. Man kan altså ikke udråbe Storm til rendyrket socialkritisk satiriker. Han var ikke hverken anarkist eller socialist, men drevet af indfaldet og tidens stil og tone tegnede han, hvad han så, og særligt i miljøet omkring Ekstrabladet fik den aggressive samfundskritiske tone ikke for lidt.

Vente paa Far, Fyrtøjet

Mor ca. 1919